

Budapest.
1943.
okt. 27

V. évf.
43. sz.

Egyes
szám ára:
70 fill.

MILITÁRIUM

SZERKESZTI
D. MATOLAY
K. CÉZA

BÓKAY JÁNOS

két színdarabjából készült
„Feleség” című UFA film
főszereplője:

Jenny Jugo

LUISA FERIDA és AMADEO NAZZARI
a két híres olasz filmszínész, a **FEDORA** c. Esperia-film főszereplői.

MAGYAR

film

SZERKESZTI: *Stolovay K. Géza*

FILMKAMARAI SZAKLAP
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VII., Erzsébet-körút 13. IV. emelet.
Tel.: 420-796, 426-576. Postatakarékp. csekksz.: 15410.
Előfizetési ár: egy évre 35 pengő, félévre 18 pengő.

V. ÉVFOLYAM 43. SZÁM — MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN — BUDAPEST, 1943. OKTÓBER HÓ 27

Közgyűlést tartott az Országos Magyar Mozgóképipari Egyesület

Vasárnap délelőtt tartotta az Országos Magyar Mozgóképipari Egyesület harmincháromadik évi rendes közgyűlé-

sét. A közgyűlést, amelyen az érdekeltek szinte teljes számában megjelentek, *Padányi Gulyás Jenő* elnök nyitotta meg hosszabb beszéddel.

Padányi Gulyás Jenő elnöki megnyitója

Bevezetőjében hangoztatta, hogy az első elnöki jelentésében nem sok eredménnyel dicsekedhetik, de ez az ötödik háborús esztendőben természetes jelenség. *A magyar filmgyártás betartotta azt az illemszabályt, hogy háborús időben nem illik gazdagodni*, mert a mozgóképipar, egy korábban legyártott és sikerrel lepergetett filmjének bevételéből sem képes, egy következő film megdrágult előállításági költségeit viselni. Így a filmpiac nem gyarapítja, hanem, sajnos, emésztli a tőkét.

Megállapította, hogy a drágulással egyidejűleg a filmpiac belső fogyasztókörre sem gyarapodott és a külső piac is sajnálatosan megszűnik s ennek következtében a magyar filmexport erősen visszaesett. Köszönetet mondott ezután az elnök a külügyminisztérium kulturális osztályának, a szakmát érintő külképviseleti jelentések rendelkezésre bocsátásáért és kifejezte azt a kívánságát, hogy a külügyi és külkereskedelmi hatóságok hathatós támogatást nyujtva tegyék lehetővé a magyar film zavartalan exportálását. Rámutatott arra, hogy a magyar mozgóképipar sajnálatosan nélkülözi a sajtó és a bírálókat megértését,

ezt azonban csak átmeneti jelenségnek tartja.

— *Úgy vélem*, — mondotta *Padányi Gulyás Jenő* elnök — nem felesleges ha néhány szót ejtünk a mozgóképipar tevékenységével kapcsolatban, különösen az utóbbi időben tapasztalható bírálatról, mert *nem tudunk szabadulni az érzéstől, hogy ezek a nyilvánosság előtt elhangzott, vagy leírt szavak jórészt céljukat tévesztik*. A filmgyártásnak sok a gaztája, sok az ellenőre, talán nem tévedünk, ha úgy vélekedünk, hogy azok a tendenciák, amelyek nyíltan egymással szembe kiállni és megküzdeni nem tudnak vagy nem akarnak, könnyebbég okából magát a filmgyártást támadják, abba a feltevésbe, hogy ezen keresztül kiszemelt ellenfeleket is győngíthetik.

— Magyar filmgyártás ebben a méltatlan helyzetében nem tehet mást, mint türelemmel várja azt az időt, amikor végre gyökeresen és lényegében megváltozik a mozgóképipar ügyének egész hivatalos jelfogása, közben pedig igyekszik minél több tanulást meríteni a bírálatnak abból a részéből, amely egyáltalában bennünket illet és munkánkra nézve hasznosítható.

— Elvileg kénytelenek va-

gyunk csodálkozásunkat kifejezni a türemetlenség miatt, amellyel a sajtó egy része a magyar mozgóképipartól több iradalmat, több művészetet, több erkölcsöt s a jó ég tudja megmondani még mi mindent követel olyan erőlyel, amelyet jogosabb panaszok kapcsán ritkán tapasztalunk. *Gutenberg* 400 évvel a cinematográfiát megelőzően találta fel a sajtót, amelynek tehát valamivel több ideje volt az ő igazi fejedelmének az irodalomnak szolgálására felkészülni. Nem érezzük feladatunknak, hogy mi kérjük számon a sajtó és az irodalom viszonyának hiányait, de szerényen megjegyezzük, hogy mielőtt a filmből több iradalmat követelnek, kívánatos volna legalább ezeket a követelőző bírálatokat valóban magyar írókkal íratni, akik maguk is eleget panaszkodnak arról, hogy a sajtóhoz kelőképpen hozzá nem jutnak. Pedig bizonyosan hívatottabban látnák el a bírálat szerepét, mint azok a fizetett közlemények, amelyekkel a sajtó nagyrészt megelégszik s amelyek helyett a filmgyártás százszor szívesebben venné a jószándékú, nevelő magas szempontok szerint mérő kritikát.

Sürgetik a mozgóképipart, hogy hol a falu filmje? milyen egyszerű volna visszakerédeni: hát a falu olvasnivalója ugyan hol van? Pedig a posta mindenhol elviszi a nyomtatott írást és mennyiségre nézve elegendő írást nyomtatnak ebben az országban. Mindenestre többet, mint ahány mozit nyílnak, amelyek még távolról sem hálózzák be az

országot kellő sűrűn, s ezzel is bénítják a mozgóképipar hatás effektusát. *Vagy talán jobb a vidéki, különösen a falusi színjátszás?* Így folytathatók a kérdéseket, de az eddigieket is pusztán azért tettük, hogy rámutassunk arra, milyen igazságtalan a kritika, ha mindezt különös egyhangusággal, épen a mozgóképipartól követeli, mely az államtól mindezideig semmi néven nevezendő igazi támogatást nem élvez, sőt a közgazdasági élet etető csatornáit sem állanak nyitva számára.

— Még ha jószándékot feltételezzük is, akkor sem mondhatunk mást, mint hogy nem tesznek jó szolgálatot a magyar filmgyártásnak, akik akár tájékozatlanságból, akár elfogultságból csak elítélő szavakkal kísérik a működését.

Hangoztatta ezután, hogy meg van győződve a magyar filmgyártók jószándékáról és áldozatkészségéről s ezért továbbra is keresni fogja a módokat és eszközöket, melyekkel eredményesebben állíthatják a magyar gondolat szolgálatába a filmet.

— Meggyőződésem — folytatta az elnök — hogy ennek az útnak egyelőre egészen szívesen járunk. Ott valahol, ahol irodalmunk *Kazinczy idejében* tartott, akinek lelkesedése és feltétlen gondoskodása kellene, hogy bírálóink és ösztönzőink lelkét áthassa. Mert a magyar filmgyártás még nélkülözi államszeretetének és megbecsülésének azt a melegét, amely nélkül minden művészet sorvadásnak indulna. Ugyan hol volna színjátszásunk, a Nemzeti Színházak

és a Színművészeti Akadémia nélkül. Milyen volna a zene-kultúránk, az Opera és a Zeneművészeti Főiskola híján? Festészetünk és szobrászatunk vajjon virágoznék-e, ha az állam nem tenne megrendeléseket és nem vásárolna.

— Igazságtalan és felületes ítéletre vall, ha a bíráló a magyar filmgyártás egészétől remekeket vár el, holott tudnivaló, hogy az irodalmunk művészeti és zenei teremség egésze sem remekelhet. Negyven magyar filmből örülnénk, ha évente, hogy négynek rendezőjéről elmondhatnánk, hogy remekelt. Huszra szívesen szeretnénk visszaemlékezni s a többi tizenhattól csak annyit kívánhatunk, hogy ne rontsa az izlést. Más téren is ez a helyzet, amelyet mi igyekeztünk s állandóan igyekszünk is megközelíteni. Elérni csak akkor fogjuk, ha lesznek színházaink, amelyek áldozattal is állandóan képesek műsorot tartani, magas művészi igényekkel számoló filmeket s ezáltal azoknak közönséget nevelni; ha az állam nem támogatja, hanem támogatja a kulturális szempontból értékes törekvéseket, ha nagyjaink és nagy gondolataink tiszteletére nemcsak könyveket nyomtat, szobrokat faragtat, képeket festet, ódákat írat, és himnuszokat szeresztet, hanem az alkotó szellemet anyagi és egyéb nyűgeitől lehetőleg teljesen felszabadítva mozgóképeket is rendeztet; ha mozgóképek megteremtésére irányuló szellemi alkotó munka egész vonalán gondoskodik a tanításról, nevelésről és gyakorlatról s általában nem csak bírál, hanem jutalmaz is, mégpedig hatásosan, vonzó módon. Büntetéssel elkedvetlenítéssel, kártokozással csak azt érhetjük el, hogy annak is elmegy a kedve a filmgyártástól, akinek módja volna hozzá.

— A körülmények úgy alakultak, hogy pillanatnyilag nem számíthatunk arra a szerepre, amelyet Velence betöltött a nemzetközi filmbemutatók és versenyek terén. Soha vissza nem térő alkalmat mulasztunk el, ha mindent el nem követünk, hogy a magyar filmek számára haladéktalanul, nemzetközi viszonylatban pedig lehetőleg leggyorsabban Budapestet szervezzük meg célra. Díjat, ki-

tüntetést, jutalmat, anyagi előnyt, munkalehetőséget, műtermet a jobb filmek s az eredmény biztosan nem fog elmaradni. Mély tisztelettel hívom erre fel a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úrnak, valamint a székesfőváros polgármester úrnak figyelmét.

— Említettem már, hogy íróink, műkritikusaink hivatott bírálóitól, irányításától nem tartunk, sőt egyenesen

A lélek és szakértelem összeesküvése nélkül filmet nem lehet csinálni

»A mai magyar filmekről nem tudok kielégítő véleményeket mondani. Ritkán járok mozgószínházba. Ennek az az oka, hogy amikor nagyritkán mégis elmegyek, nem találom kedvemem benne s emiatt jóideig újból távol maradok. Nagyon rossz módszer ez, mert ilyen formán bizonyára éppen a jó filmek mulasztom el. Hallomásból s a hivatottak írásából annyit tudok, hogy panaszkodnak a magyar filmekre. Ha kifogá-

igényeljük és sokszor nélkülözzük. A filmgyártásra vonatkozó sok üres és hozzá nem értő nyilatkozat között mindig elgondolkozunk a szellemi élet igazi vezetőinek megnyilatkozásain, mert ezekből a lelkiismeret szavát érezzük ki. Így nagyon jellemzőnek tartjuk Tamási Áronnak azt a nemrég megjelent ösztinte vallomását is, amely sokkal több emberre ráillik, semmint gondolnánk:

sokat komolyan veszem, akkor azt kell gondolnom, hogy a hivatalos befolyás nem használ a filmgyártásnak. Lehetséges azonban, hogy a sajátos képzelő erő és a művészi meggyőződés használna. Azt gondolom ugyanis, hogy a film is művészi alkotás. (Ilyet az élet és a szakértelem összes művésze nélkül nem lehet csinálni.

— Hányan lehetnek makacs szidalmazóink közt olyanok, akik fatális véletlen folytán

mindig éppen a jó filmeket mulasztják el s akik a magyar filmgyártás barátaivá válnának, ha végig kísérhetnék fejlődése útját. De valljuk azt is, hogy a lélek és szakértelem összeesküvése nélkül filmet nem lehet csinálni, mert a film igenis művészi alkotás.

— Ezen a téren addig is lépni szeretnék egyet, amíg a filmügyek ápolásával, rég várt gyökeres változások be nem állanak. Mivel úgy tapasztaljuk, hogy a szó jó és igazi értelmében vett irányítást a szétágazó hatáskörök útvesztőjében nehezen kapjuk meg, választmányunk határozataiképpen lektorátust szervezünk magunknak s ezzel is meg akarjuk könnyíteni és egyszerűsíteni a hatóságok munkáját, mellyel szövegek könyveinket elbírálják és a kivétel számára megszűnik. Lektorátusunk tagjaivá hivatott férfiakat kérünk fel, akiknek tapasztalata, tudása, ízlése és tekintélye sok esetben könnyebbé teszi majd a döntést.

— Véget akarunk vetni már

Jelenet a »Szerencés Fiú« című Esperia filmből (Silvana Jacchino és Carlo Campanini)

egyszer annak a tarthatatlan állapotnak, mely nem méltó sem az időkhöz, sem hozzájuk. Áradozva dicsérni a külföldi filmek szépségeit és mérészségét, de megtagadni még a lehetőségét annak, hogy a magyar film ugyanezt tehesse: nem tiszta játék. Legyen egyszer már vége annak a konzervativizmusnak, amely nincs kimérettel egy grófra, ha német s nem aggódik a a papi palást tisztasága és tekintélye miatt, ha francia színész viseli. De legyen vége annak az üres buzgólkodásnak is, amely sorskérdésekbe való mélyedést követel, feltéve, ha az a sors nem napjaink sorsa és szociális haladást szajkóz, de csak addig, míg a magyar élet szociális problémáit messze elkerüli.

— A magyar film érzi hivatását, felkészülten várja a szellemi embereit és színészeink legjava munkáját — mindent megtesz, amit, a maga hatáskörében megtehet, azok közt a határok közt, amelyeket a gazdasági erők számára meghagynak. Mert önértzetesen hangsúlyoznunk kell, hogy feladatunknak érezzük gazdasági erőnk, felszerelésünk, tapasztalataink s lehetőleg tökéink megőrzését is, azokra az időkre, amikor a verseny még erősebb lesz és nem csak magunknak, de az országunknak így vélünk legjobban szolgálni. Nem kö-

Jenny Jugo, a „Feleség” főszereplője közelmultban félórásukat Budapesten volt. Pál Áldyvaron Schuchmann igazgató üdvözölte

zömbös magyar szempontból, hogy a remélhetően nem sokára a felemelkedő sorompók mögött életerős, állóképes mozgóképipar áll-e, vagy pedig az erejét és kedvét vesztett tábor, mely könnyű prédájává válik az első idegen portyázónak, aki erre téved.

Befejezésül kijelentette, hogy munkatársaival együtt az Egyesület erejét a várható küzdelmekre meg akarja őrizni, tekintélyét mind külső, mind belső viszonylatban növelni, a bajtársi jóviszonyt a testvéregyesülettel továbbra is ápolni és a szükségszerűen jelentkező érdeklentéseket okosan lokalizálni.

Titkári jelentés

Padányi Gulyás Jenő ezután felkérte Lasetzky Frigyeszt a titkári jelentés ismertetésére. A titkári jelentés részletesen beszámolt az érteseményeiről, rámutatott a magyar filmgyártás különböző nehézségeire, így a forgatókönyvek előzetes felülvizsgálását végző miniszterközi bizottság munkájának hibáira, az előzetes könyvcenzúra és az utólagos képcenzúra szempontjai között felmerülő különbségekre, amelyeknek szintén a gyártók érzik a hátrányait. Ismertette a jóformán napról-napra növekvő gyártási terheket, a műteremelosztás kérdésében az Országos Nemzeti Filmbizottsághoz benyújtott emlékiratot és hangsúlyozta, hogy feltétlenül szükséges a mozgóképszínházak számának emelése, ami nagyban megerősítené nemcsak a filmgyár-

tárokat, hanem a filmkölcsonzők anyagi helyzetét, viszont egyáltalában nem csökkentené a meglévő mozgóképszínházak jövedelmét. Ismertette ezután a filmexport terén felmerült nehézségeket, a társegyesülettel az amétiagyben folytatott tárgyalásokat, a különböző miniszteri rendeleteket, a magyar sajtó kritikai működését, az elmúlt évben Budapesten megtartott Nemzetközi Filmkamara főtanácsülés eseményeit, a nyersanyagellátás kérdését, továbbá a film-szaktár érdeklő személyi híreket és az egyesület működésére vonatkozó statisztikai adatokat.

A titkári jelentés után a pénztári jelentést és a számvizsgálók jelentését ismertették, akiknek a közgyűlés a felmentvényt megadta, majd megállapították az 1943—44. évi költségvetést.

Ezután került sor a választ-

mány, a fegyelmi, a számvizsgáló és a járulékmegállapító bizottságok megválasztására.

A választmányi rendes tagjai lettek: Barla László (Mester film), Castiglione Henrik

Indítvány a sérelmes rendeletekről, a záróráról és az új moziengedélyekről

A szavazás után Erdélyi István ügyvezető elnök hosszabb beszéd keretében megindokolt, négy pontból álló indítványt terjesztett a közgyűlés elé, amely a következőképpen hangzik:

1. Utasítsa a közgyűlés az elnökséget, hogy megfelelően előkészített emlékiratot juttasson el a Nemzeti Filmbizottsághoz, valamint egyéb illetékes kormánytiszviselőkhöz. Az emlékiratban mutasson rá az érdekképviselet azokra az akadályokra, amelyek a magyar filmgyártás komoly feladatainak elvégzésében akadályozzák és létét veszélyeztetik. Egyben terjesszük elő a következő kívánásokat:

1. Helyezze a kormány hatályon kívül azokat a rendelkezéseket, amelyek a magyar filmgyártó vállalatok életképességét és fejlődését akadályozzák.

Igy: azt a tilalmat, mely szerint magyar filmgyártó vállalat mozgóképszínházban érdekeltséget nem vállalhat; azt a tilalmat, mely szerint magyar filmjeinkkel együtt külföldi filmeket nem adhatunk el a mozgóképszínház tulajdonosoknak, továbbá, a maximális amétiakulcs megállapítására,

a minimális részesedés kikötésére, valamint

(Siker), Güttler Antal (Pál-Atinusz film utóda), Hausz Mária (Hausz Mária film), Kausser István (Délifáb), Kovács Gusztáv (Kovács és Faludi lab. utóda), Palugyay Miklós (Jupiter), Schuchmann Antal (UFA). Póttagok: Herrer Y Caesar (MFI), Thurzó Nagy László (Művelődés), Ráthonyi Ákos (Objectív).

A fegyelmi bizottság elnöke Castiglione Henrik, rendes tagjai Bajusz Péter, Barna Tibor, Görgényi Sándor, Hamza D. Ákos, póttagjai Mózer Endre, Szemerjay Dénes, Javorniczky József lettek.

A számvizsgáló bizottság tagjait Matolay K. Gézát, Nagy Máriát és Walter Tibort választották meg.

A járulékmegállapító bizottság tagjai: Hausz Mária, Nagy Béla és Hauser Béla lettek.

a szakmai járulék szedésére vonatkozó tilalmakat.

2. Gondoskodjék a kormány arról, hogy a jelenleg fél 10 órában megállapított mozgóképszínházi záróra legalább egy órával kitolassék, a kávéházak, mulatóhelyek és egyéb szórakozóhelyek mindegyikére.

3. Gondoskodjék a kormány arról, hogy a fővárosban és Magyarországon egyéb városokban a nagyközönség igényeinek megfelelő számú és a fejlettebb nyugati országok számárányával lépést tartó, elegendő mozgóképszínházi engedélyt adjanak ki.

4. Gondoskodjék a kormány arról, hogy célszerű intézkedésekkel, mint amilyenek az adó elengedése, rendkívüli helyáremelések engedélyezése stb., a magyar filmgyártó vállalatoknak lehetővé tegye, hogy művészileg értékesebb és nemzetközileg jelentéktelenebb nagy filmeket produkálhasson.

Javasolom továbbá, hogy a társegyesülettel való tárgyalások útján vezessük be a filmszakmába az állandó árindexet, melyhez mind a mozihelyi árak, mind a filmkölcsondíjak havonta hozzáigazíthatók legyenek. Az árindex kulcsát minden hó elsején az állami Hunnia Filmgyár és

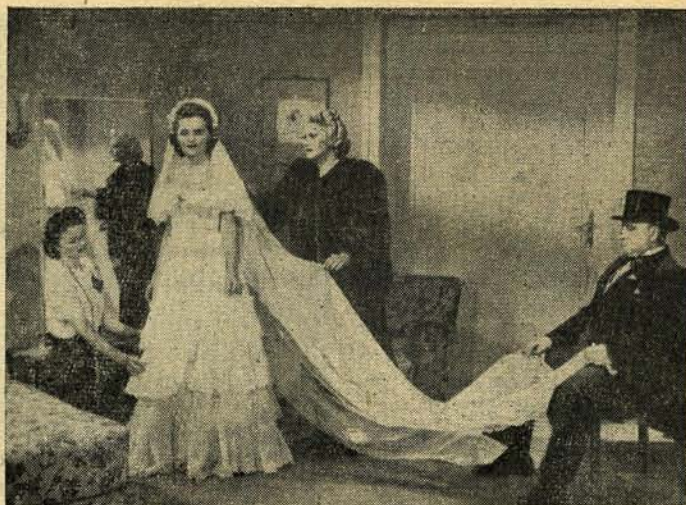
a Magyar Filmiroda, a tényleges gyártási költségek alakulása szerint, állapítsa meg.

Ugyancsak javasolom, hogy keressük meg a társegyesületet abban az irányban, hogy az átmeneti időre az előadások számát oly módon szaporíthassák, hogy azok időtartamát az eddig szokásos 2 óra helyett legalább vasár-

és ünnepnapokon másfél órában állapítsák meg.

Erdélyi István indítványát a közgyűlés egyhangúlag elfogadta. Az indítvány hosszabb indokolását lapunk más helyén közöljük.

Padányi Gulyás Jenő elnök' ezután köszönetet mondott a résztvevő tagoknak megjelenésükért, majd a közgyűlést berekesztette.

A hopponmaradt menyasszony (Megálmodtalak)

Simor és Páger: Kettesben

A robot filmfelvevőgép

Egyes külföldi híradások szerint újfajta filmfelvevőgéppel kísérleteznek az egyik hadviselő államban. Érdekesége, hogy rádióhullámokkal, távolból irányítható. A távol elhelyezett adókészülék gombnyomásra rádióhullámokat bocsát ki, mire a gép villanymotorja működésbe jön és pergésbe hozza a filmet. Újabb gombnyomás és a motor megáll, a zár elfedi a len-

csét, a felvétel befejeződött. De beállítható a gép úgy is, hogy bizonyos idő, illetve filmszalaghossz után magától kapcsolódjék ki. A robot-filmfelvevőt távolból irányítható felderítő repülőgépeken akarják használni. A gépeken nem ülne ember, hanem szintén rádióhullámok vezetésével repülnének ellenséges terület fölé. Ott a robot-filmfelvevővel mozgóképfelvételeket készítenének az állásokról.

MIT HOL JÁTSZANAK BUDAPESTEN

A cirkusz hősei	Flórián	Láthatatlan bilincs	Baross, Délbáb, Ipoly
Anyámasszony katonája	Kamara	Magyar kívánsághangverseny	Pest
A pék felesége	Tinódi	Megálmodtalak	Atrium, Nemzeti Apollo, Szittyá
A szerelem jogán	Anna	Méltóságos kisasszony	Nap
A varieté csillagai	Capitol	Mintaférj	Mesevár
Álomkeringő	Barlang	Münchhausen	Rádius
Botrány	Corvin, Kaszinó	Negyedíziglen	Tisza
Családunk szégyene	Alkotás	Orient expressz	Bethlen, Csaba, Duna, Ujbuda
Csalódás	Turul	Pista tekintetes úr	Andrássy, Hazám, Hunnia, Kristály, Maros, Palota, Pluto, Tátra, Ugocea
Csavargók	Scala	Régi keringő	Korona, Petőfi
Denevér	Vitéz	Rettegés	Székely
Dédé	Beleznay,	Sziámi macska	Deák, Korzó
Egyetlen éjszaka	Erzsébet	Szudáni szerelem	Attila
Egy szerelmes nyár	Ósbuda	Tokaji aszú	Homeros
Emberek a havason	Adria, Béke, Budai Apolló, Damjanich, Glória, Körönd, Kultúr, Nép, Otthon, Rákóczi, Szivárvány, Turán, Zuglói	Utikaland	Fórum
Feleség	Uránia	Varieté	Toldi
Hamupipőke	Belvárosi		
Házassággal kezdődik	Éva, Népszínház		
Iglói diákok	Ráday		
Kettesben	Omnia		
Két asszony	Józsefvárosi, Nyugat		
Két boldog ember	Diadal		

Csevegés a társaságbeli úrifjúval, a harcteret járt katonával, tehetséges énekes- sel, aki első volt a legutóbbi kamarai vizsgán

Néhány hónappal ezelőtt, mi-
kor az »Éjjeli Zene« c. film
felvételei befejeződtek, a
gyártás vezetői szűkebbkörű
vacsorára gyűjtötték össze a
szereplőket. Talán nem is vet-
ték jónéven, hogy egy-két
produkción kívüli vendég is
belepillantott abba a kedves és
bensőséges örömbé, amely a
sikeres munkát ezzel az intim
ünnepséggel zárta.

Bevallom, részemre éppen
ez a jellegzetes hangulat volt
a legértékesebb. A film sze-
replői nagyrészen 15—20
éves fiatalból állott. — Va-
csora után a türelmetlen fia-
talság egy nyekergő grama-
fon alig hallható muzsikájá-
nál is ragyogó szórakozást
talált, míg mi, az idősebbek,
a magyar filmgyártás jelen-
jét és multját hánytuk-vetet-
tük meg.

A Hunnia »vezér«-ét ültük
körül s a legkomolyabb vita
közepette, egyszerre csak asz-
talunkhoz rohant a táncolók
közül egy fiú meg egy leány
s közrevéve a hatalmas vezér-
igazgató urat, cuppanós pü-
szit nyomtak két orcájára. Az-
tán, mintha mi sem történt
volna, jóízű nevetéssel visz-
szaladtak a táncolók közé.

Ebben a kis mozzanatban
benne volt a film fiataljainak
minden ösztönös öröme és
igyekezte, de benne volt az
egész est hangulatában az is,
hogy a film irányítói igenis
bensőséges szeretettel és fi-
gyelemmel kutatnak új tehet-
ségek után.

Most Görgényiné produk-
ciójában tűnt fel egy fiatal
tehetség, a neve: Sáfrány Im-
re, aki a film új, nagy igé-
retének látszik.

A Filmkamarában a napok-
ban vizsgázott több mint 20
fiatal. Amint értesültünk, a
férfivizsgálók közül Sáfrány
Imre kítűnő eredménye joga-
sít a legszebb reményekre, s
közmegelégedésre őt tartották
legjobbnek a bizottság tagjai.
Ennyi jó referencia után ke-
restünk alkalmat az ismeret-
ségre s a Kamara egy cse-
desebb szobájában beszélge-
tünk el a jómegjelenésű fiatal-
emberrel.

(Külsőleg Halász Gézára

emlékeztet.) Jóllehet egy kis
próbaéneklést is csináltat-
ink vele interjú alatt, szavalattal
együtt, mégis az alap érdekelt
legjobban. Ugyanis mint hallot-
tuk, a vizsgázók egy része ál-
talanos intelligencia szem-
pontjából kifogásolható, meg-
lehetősen ritka esetben üti
meg azt a nívót, amilyen sok-
oldalúságot és intelligenciát
ez a pálya feltétlenül meg-
kíván.

Sáfrány Imre természet-
nek találja, hogy máról-hol-
napra foglalkozást vált. Jelen-
leg banktisztviselő. Nem tart-
ja összeférhetetlennek, hogy
állásának megtartása mellett,
filmszínész legyen.

Éppen olyan természetes
ez is, mint ahogyan szám-
talanszor énekelt a refor-
mátus templomban, vagy ha-
zafias előadásokon. Kelleme-
sen lep meg bennünket, hogy
a jósvádájú fiatalembernek mi-
lyen szerény és halk a moda-
ra s méginkább az a bejelen-
tése, hogy az érettségi bizo-

nyítványa is színjeles. De
megállta helyét a fronton is,
ahol mint páncélos-zászlós tett
eleget hazafias kötelességének.

Egyik előkelő pénzintézet-
nél reprezentatív állást tölt
be olyan beosztásban, ahol a
biztos fellépés és a kellemes
külső szükséges ajánlólevél.

Amint mondja Görgényi Bé-
láné produkciójában készült
»Három kérő« c. filmnovellá-
ban kapta első főszerepét. A
darabot Babay József írta (a
három kérő: Rajczy Lajos,
Pethes Sándor és Sáfrány Im-
re). A szép leány (Bordy
Bella) kérői közül az első
óriást, a második bűvészt,
Sáfrány Imre pedig az álom-
huszárt jászsza. Természetesen
ő hódítja meg a leány szívét.

Azóta, hogy első ízben el-
beszélgettünk, néhányszor ta-
lálkoztunk is. Következetesse-
ge, pontossága és úri maga-
tartása mindenestire predesti-
nálja arra, hogy komoly mű-
vész lehessen. Mert hitünk az,
hogy a művészet — bármely

művészet legyen is — nem
bohémkedés, hanem nagyon
komoly munka, amely teljes-
értékű embert kíván.

Kérésünkre szép halkán Ba-
bay József versére írt dalt is
eldudolja:

»Nyisd ki édes, szíved ab-
lakát
Engedd be rajta szerelmes
dalom,
Szegény vagyok és mást
nem adhatok,
Csak hű szívet édes Anya-
lom.«

(A zenét dr. Balázs Gyula
szerezte.)

Megtudjuk azt is, hogy Ró-
zsahegyi növendéke volt, 27
éves. A kisfilm producere egy
társaságban hallotta énekelni
és vállalta a felelősséget egy
új karrier elindításában.

— Mit érzett a felvevőgép
előtt? — kérdezzük.

— Bizony elfogódott szívvel
léptem át a Hunnia szinkron-
termének küszöbét, mert an-
nak ellenére, hogy már hang-
lemezgyárban énekeltem, érez-
tem, hogy ez egészen más, itt
ha lehet, még többet kell pro-
dukálnom.

— Nem volt különös szem-
benállni a felvevőgéppel?

— Nem könnyű dolog min-
dig azt érezni, hogy minden
oldalról fényképezik az em-
bert és amellet, hogy termé-
szetesen kell viselkedni, mégis
minden mozdulatra vigyázni
kell. Első pillanatra úgy érez-
tem, hogy minden idegszálam
megfeszült, mint kint a fron-
ton légtámadás alkalmával,
amikor azt éreztem, nem bi-
rom tovább, de valami titkos
erő ösztönzött a kitértásra és
amikor az idilli kis ház abla-
kában dalom hívó szavára
megjelent Bordy Bella, köz-
vetlen mosolyával és minden-
két megejtő bájával, az ő biz-
tató mosolyát és gyakorlottsá-
gát látva, elmúlt minden
lámpalázam.

— Remélem, a mikrofon
kevésbé volt idegen?

— Felvillant előttem első
mikrofon-szereplésem a gö-
dőllői jamboree-en, ahol mint
kiscserkész már mikrofonba
énekeltem. Már akkor minden
vágyam az volt, hogy széle-
sebb körben is bemutatkoz-
hassak, szerepelhessek és bi-
zom abban, hogy igyekezettel,
erős akaratval, hittel és nem
utolsó sorban becsületességgel
nem elérhetetlen az, hogy
megismerjenek és talán egy
kicsit meg is szeressenek.

(Gyimésy Kásás Ernő)

A magyar filmszakma igazi helyzete

Erdélyi István dr. beszéde az OMME közgyűlésén

Erdélyi István ügyvezető elnök az OMME közgyűlésén az alábbiakban indokolta meg a közgyűlésről szóló beszámolóinkban már ismertetett, indítványait:

Tisztelt Közgyűlés!

Napjaink egyik legközérdekűbb kérdése a film és különösképpen a magyar film. A kérdés a filmszakma tagjain túlon túl érdekli a napi sajtót éppúgy, mint a hivatalos hatóságokat.

Sajnos szakmánk egyes kérdéseit elferdített képből kerülnek ezek elé a tényezők elé és hibás képet alkotnak maguknak ezekről a kérdésekről. Azt hiszem közel fogok járni az igazsághoz, ha annak a gyanúmnak adok kifejezést, hogy a film és különösen a magyar film iránti rosszindulatnak, — vagy legalább is túl mostoha megítélésének — elsősorban az az oka, hogy a mozgósínházi előadások általában túlzottan nagy látogatottságnak örvendenek, ami azt az optikai csalódást eredményezi, mintha itt egy rendkívüli üzleti konjunkciúrának örvendő és ennek ellenére is silány minőségű árut produkáló filmszakma működne, amelyik hatalmas profitot vág zsebre és nincs szíve ahhoz, hogy jövedelme

arányában minőségi filmeket produkáljon.

Ezt a beállítást sajnálatos módon alátámasztja a filmszakma másik ágának, a filmszínháztulajdonosoknak egy hangos csoportja, amely állandóan a filmesek möhő étvágyáról és a filmszakmai jövedelem elosztásának, a filmkölcsondíj rendszernek az ő kárakra fennálló hibáiról és aránytalanságairól panaszkodik.

Minthogy újságírók és mozisok többen vannak, mint filmgyártók, ezek kivül jobban is ráérnek a közvéleménynek ilyen, részben jóhiszemű, de egyoldalú informálására, ennek következtében oly erősen meggyökeresedett a filmszakma állapotáról ez a hibás megítélés, hogy immár a kártékony propaganda a különböző vonalakon kezdi megteremteni a maga áldatlan gyümölcseit. Eppen ezért feltétlenül szükségesnek tartom a magyar filmgyártók érdekképviseletének közgyűlésén tárgyilagos jelentésben beszámolni a szakma gazdasági helyzetéről és javaslatokat tenni a szükséges intézkedésekre. Úgy érzem, hogy kötelesség-mulasztást követnénk el, ha nem próbálnánk meg súlyos helyzetünkön javítani és a hamis beállításokkal szemben a tárgyilagos, valóságos helyzetet feltárni.

hozatali költséggel összesen 17,500.000 pengő; 103 külföldi film átlagosan 20.000.— pengő lizensdíjjal, összesen 2,060.000.— pengő. Ugyanezen filmek kópiakészítési, cenzúráztatási és premier-reklámozási, valamint amétaköltségei filmenként 20.000.— pengő, összesen 2,060.000.— pengő.

Vagyis a magyar és külföldi filmeknek beszerzési költsége kitétt összesen 21,600.000.— pengőt. A befolyt bevételekből tehát nem egészen 3 millió pengő volt az az összeg, melyből a magyar filmgyártó és filmkölcsonzó vállalatoknak házi rezsijüket és hatósági közterheiket kellett előteremteni és tehát ez az a bruttó összeg, amelyből 27 gyártó cég és ennél jóval nagyobb számú kölcsönző cégnek kellett megélni és tőkétet tartalmakolnia.

Ezek a számok mindennél jobban bizonyítják, hogy az úgynevezett nagy konjunkciúra idején a magyar filmgyártókhöz a filmszínházak bevételeiből olyan kevés jövedelem jut el, hogy ebből a magyar filmgyártás fejlődését biztosítani lehetetlenség.

Ha arra gondolunk, hogy ez év júliusa óta a mozgósínházak százalékos közterhei megkétszereződtek, a magyar filmek előállításának költsége pedig a tavalyi 280.000.— pengős átlagból máris 400.000.— pengős átlagos költségre emelkedtek, úgy megállapíthatjuk, hogy filmgyártásunk máris eljutott egy olyan válságos helyzethez, amelyikben gyártóink kénytelenek más szakmák felé orientálódni és közel állunk ahhoz, hogy filmműterméink, melyek még néhány hónappal ezelőtt a gyártók ostromának voltak kitéve, rövidesen elnéptelenednek.

Ez a gazdasági helyzet. A már engedélyezett filmek utólagos betiltása, az előzetes cenzura túlzásai és a napi sajtó állandó támadásai, amelyek a magyar filmgyártókat immár egyéni tisztességükben is érintik, elegendő okul szolgálhatnak arra, hogy épp a legjobb gyártótársaink hagyják itt elkedvetlenedve a küzdőtereket.

Viták a filmkölcsondíj körül

A felsorolt bajokon kívül még egyéb elkedvetlenítő jelenségekről is be kell számolnom. A szakma keretén belül, a filmek kölcsondíjainak kialakulása körül mindig voltak panaszok, hol a mozis, hol a filmes oldalról. A pillanatnyilag előnyösebb helyzetben levő fél iparkodott a szerződéskötésnél előnyeit kihasználni, amit a másik fél viszont kereskedelmi ügyességével ellensúlyozott. Ha valaki nem volt elég ügyes, az elhullott, aki pedig tartósan előnyös helyzetben volt és emellett kellő ügyessége

A magyar filmszakma gazdasági helyzete

A filmszakmai jövedelem elosztásának főbb adatait bátor vagyok közölni annak megjegyzése mellett, hogy adataimat a kötelező améta alá vont mozgósínházak amétajelentései alapján, a kisebb mozgósínházaknál pedig minimális becslés alapján vettem fel, míg a filmkölcsondíjakra vonatkozó adatokat az Egyesületünkbe benyújtott részletes és pontos forgalmi kimutatásokból állapítottam meg. Ezek szerint az 1942. július hó 1-től 1943. június 30-ig eltelt év alatt a hazai mozgósínházak mintegy 90,000.000 pengő

bruttó bevételt értek el. Ebből az összegből forgalmi, vígalmi és Horthy Miklós Repülő-alapi adóra 13,500.000 pengőt fizettek be. Állami egyenesadókra 2,000.000 pengőt fizettek. Közérdekű juttatások címén mintegy 3,000.000 pengőt fizettek ki.

A mozgósínházi vállalkozásokban tőkével, vagy tényleges közreműködéssel részt nem vevő, úgynevezett ráakasztott, engedélyes

Átvitel: 18,500.000 pengő

Áthozat: 18,500.000 pengő
társak részére pedig mintegy 5,000.000 pengőt fizettek ki, vagyis az említett 90 millió bevételekből közvetlenül

összesen: 23,500.000 pengőt fizettek a mozgósínházak közteherképpen, nem beszélve a mozgósínházak alkalmazottak kereseti adójáról és szociális terheiről, ugyancsak az úgynevezett rendőri engedélydíjakról és jöteknycélú átalányokról. Ugyanezen idő alatt a mozgósínházak filmkölcsondíj és járulékaik címén 25 és fél millió pengőt fizettek ki a filmvállalatoknak, amely összegből a forgalmiadó 1 millió 200.000.— pengőt tett ki. Ezen összeget a kölcsondíjakból levonva és az állami közterhekhez hozzáadva megállíthatjuk, hogy az állami közterhek összehasonlítva már az elmúlt szezonban is meghaladták a magyar filmgyártók és filmkereskedőknek fizetett összegeket.

A filmkereskedelemnek jutó nem egészen 25 millió pengőből, ugyanezen idő alatt, vállalatunk forgalombahoztak 51 darab magyar filmet és 103 külföldi filmet, ezeknek az előállítás költsége a következő: 51 magyar film átlagosan 280.000.— pengő gyártási költséggel és 60.000.— pengő forgalomba-

és szakértelme is megvolt, az meggazdagodott. A keresztény filmszakma első dolga volt megalkotni egy olyan rendszert, amelyikben a gazdaságilag gyengébb fél hathatós védelmet nyerjen és ne kelljen elpusztulnia. A Pártásos Áregyeztető Bizottság, amely hivatását jól tölti be olyan intézmény, melyet más nyugati országok filmszakmája is méltán irigyelhet tőlünk.

Mégis azt kell tapasztalnunk, hogy a kismozisok egy része a hatóságilag kötelezővé tett améta rendszer ellen hadakozva — ahelyett, hogy vélt igazával ehhez a valóban illetékes és szakszerű fórumhoz fordulna. — minden módon hangulatot teremt a szakma másik ágával szemben és a hatóságok egyoldalú informálásával oly intézkedéseket sürget ki, melyek a mi amúgy is gyenge egzisztenciánkat nyírálják meg. Mindenesetre agitációjukkal annyit máris elértek, hogy a szakmai munka baráti légkörét megmérgezték, ezenkívül a több, mint 20 év óta bevezetett szakmai járulékok szedésének hatósági eltiltásával, a jövő évi jövedelmeinkből kb. egymillió pengőt elvettek. Ezekkel a kérdésekkel kapcsolatban szükségesnek látszik, hogy az annyira kifogásolt améta-kérdés fejlődését ismertessem. Az améta-játszás a filmkereskedelem kezdetétől fogva egy bizonyos magasabb fejlődési fokot jelentett. Az egymással versenyző mozgósínháztulajdonosok ugyanígy a jobb filmeknél a fix kölcsöndíjakat a saját üzleti lehetőségük határáig egymásra licitálták. A kereslet és kínálat helyes aránya mellett, a verseny ellenére is olyan árak alakultak ki, amelyek mellett a szakma mindkét ága megtalálta saját számítását. Azonban voltak rendkívüli nagy filmek, vagy olyan mozicsoportok, ahol különösképpen kiélesedett a verseny, ahol tehát a látatlanban előrekötéseknél túlzott filmkölcsöndíjak alakultak ki. Ezek a túlzott fix kölcsöndíjak sok mozgósínházat tettek tönkre és a szakma két ága rövidesen belátta, hogy az évenként vagyonbukott üzletfelekkel dolgozni nem lehet, ezért a mozisok védelmére bevezették az egymással erősen versengő mozgósínházak részére az »améta«-játszást, ami persze a szó eredeti értelmében ötven százalékos kölcsöndíjkulcsot jelentett. Ez az igazságosabb rendszer a mozgósínházak kockázatának a csökkentésére és ezeknek a vállalkozásoknak a rentabilitásá tételére vezetett.

Nálunk a huszas évek elején a premierszínházaink és a vidéki nagyobb városok egymással versengő színházai részére nyert az améta általános bevezetést. Az eredetileg 50%-os kölcsöndíj akkor csökkent, amikor a mozgósínházak mindinkább nagyobb létszámú zenekarokat alkalmaztak és a szokásosnál nagyobb reklámozást folytattak, ekkor ugyanis a közepes filmek százalékos kulcsát fokozatosan leépítették és pedig egészen 35—40%-ig. Emellett természetesen a kiemelkedő filmproduk-

ciók, — mint amilyen például a *Tízparancsolat*, az *Aranyláz*, és a *Ben-Hur* volt, továbbra is 50, sőt 55%-os kölcsöndíjat kaptak.

A hangosfilm bevezetésével a filmek előállításí költsége nagymértékben emelkedett, viszont a mozgósínházak megszabadultak a nagylétszámú zenekarok rezsiköltségétől és így a kölcsöndíjkulcsot ismét vissza lehetett helyezni eredeti állapotába. Így alakultak ki a premier színházak részére a 45—50% közötti hangosfilm kölcsöndíjak, a vidéki mozgósínházak részére pedig a gyengébb filmekre 40, a közepesen jó filmekre 45, s a rendkívüli produkciókra az 50% körüli kölcsöndíj kulcsok.

Ugyanezen idő alatt a budapesti másod- és harmadhetes mozgósínházak két és három slágerez műsorokat játszottak, aminek következtében a kis mozik filmkeresleté felülmúlta a filmpiac kínálati oldalát. Ezért a fix filmkölcsöndíjak meglehetősen magasak voltak. Egy-egy budapesti másodhetes mozgósínház a közepes külföldi filmekért 600—800.— pengő közötti kölcsöndíjat, a rendkívül sikeres és a magyar filmekért pedig

1000—1500.— pengő körüli kölcsöndíjat fizetett. Ha figyelembe vesszük, hogy az ilyen kölcsöndíjú filmekből legálább kettőt kellett egy műsorban lejátszani, akkor nem csodálkozunk azon, ha ez időben a kis mozisok fix filmkölcsöndíja évi átlagban rendszerint meghaladta a premier és vidéki mozgósínházaknak 45%-os átlagos améta kölcsöndíjkulcsát, egyes műsoroknál pedig elérte a 60, sőt 80 százalékot is.

A fix kölcsöndíjak terén gyökeres változást hozott az 1935-ben, hatósági kényszerrel, bevezetett egy sláger játszási rendszer, amikor is a premier filmszínházak szükségletéhez igazódó filmbehozatal nem csökkent, viszont a kismozik filmszükséglete egyszerűen csaknem a felére szállt le. Ez a kismozis kategória a csökkent kereslet előnyeit teljes mértékben kihasználta és ilyenformán a filmkereskedelem súlyos kölcsöndíj kieséssel dolgozott. Ez a helyzet ennél a kategóriánál ma is fennáll, a budapesti másod- és harmadhetes mozgósínházak ma is élvezik előnyös helyzetüket és ennek legesekélyebb megváltoztatását sem akarják eltérni.

Az utánjátszó premier-színházak kivételes kölcsöndíja

De érdekes megfigyelni, a 45—50%-os améta-kölcsöndíjak átalakulásának fejlődését is. Budapesten a huszas évek vége felé 14 premier-színházunk működött. Ezek egymásközötti versenye a különben is nagyon rossz gazdasági viszonyok mellett azt eredményezte, hogy jó filmek a jobban vezetett premier-színházak kezébe kerültek, míg a gyengébb premier-színházak csak az üzletileg jelentéktelenebb filmekhez tudtak hozzájutni, amelyeket üres házak mellett vetítettek. Ezek a premier-színházak így tönkrementek és új kezekbe kerültek. Ezek az új kezek fedezték fel azt a lehetőséget, hogy a nagyobb premier-színházakban néhány hétig futott, kiugró sikerű, filmeket érdemes lenne még a másodhetes színházak előtt olcsóbb százalék mellett lejátszani. Minthogy a filmeseknek ez a tév a film jobb kihasználását biztosította, így az üzlet könnyen létrejött és kialakult az utánjátszó premier-színházak részére 30-től 38%-ig terjedő és általánosan 35%-os

utánjátszó premier-színházi kölcsöndíj. E rendkívüli kölcsöndíjkulcs alapja az volt, hogy ezek a rosszulmenő premier-színházak kapacitásuknak olyan kicsi százalékát tudták csak kihasználni, (átlagosan 20—25%-os kihasználás mellett dolgoztak), hogy nagyobb százalék mellett elpusztultak volna.

Ez a rendszer a 45—50% mellett játszó vidéki és premier-színházak részéről semmiféle ellenkezést nem váltott ki, minthogy ezek a színházak elsőknek játsván a sikeres filmeket; kapacitásuknak nagyobb százalékát tudták kihasználni és így üzletük rentabilis volt.

Az utánjátszó színházak az idők folyamán forgalmilag feljavultak, sőt, jórészek a korá delutáni és délelőtti előadások bevezetésével bruttó forgalmukat nagy mértékben emelni is tudták, mégis az előnyös kölcsöndíjkulcsukat megőrizték. A filmkölcsönzők próbáltak ezen változtatni, azonban ebben megakadályozta a budapesti nagy mozihiány,

BEMUTATÓFILMSZÍNHÁZAK MŰSORA

ÁTRIUM	Megálmodtalok	X. 12-től	Palatinus
CORVIN	Botrány	X. 21-től	Budapest
DEÁK	Sziámi macska	X. 15-től	Mester
FORUM	Utikaland	X. 23-től	Esperia
KASZINÓ	Botrány	X. 21-től	Budapest
KORZÓ	Sziámi macska	X. 15-től	Mester
NEMZETI APOLLÓ	Megálmodtalok	X. 12-től	Palatinus
OMNIA	Kettesben	X. 1-től	Iris
RADIUS	Münchhausen	IX. 2-től	UFA
SCALA	Csavargók	IX. 23-től	Kolczonay
SZIJTTYA	Megálmodtalok	X. 12-től	Palatinus
URÁNIA	Feleség	X. 26-től	UFA

vagyis az a helyzet, hogy sokkal kevesebb utánjatszónk van, mint amennyire a megjelenő filmek felvételéhez szükség lenne. Az elmúlt szezonban például az együttjatszó utánjatszó színházak összesen 52 filmet tudtak bemutatni a megjelent 154 film közül, vagyis minden terminusra háromszoros túlkínálat mellett válogathattak a filmekben.

A filmek ára ideális módon a filmek üzleti értéke és a mozgósínház tényleges teherbíróképessége szerint alakul ki, azonban van egy harmadik tényező: a kereslet és kínálat aránya, amely döntő módon befolyásolja a filmek árát. Márpedig a magyar filmpiac egyik legnagyobb baja, hogy a legtöbb helyen, így az utánjatszók vonalán is a kínálat messze felülmúlja a keresletet.

A helytelen és aránytalan 35% körüli kölcsöndíj, (amelyet a filmkereskelem néhány mozgósínháznál mégcsak elbírt), akkor kezdte magát megboszoszulni, amikor a magyar filmek kötelező améta játszására vonatkozó rendelkezések alkalmazást nyertek. A hatóság egyidejű rendelkezése máris elvette azt a lehetőséget, hogy a korábban jó külföldi filmekért már kialakult 50—55%-os kölcsöndíjakat kaphassunk magyar filmjeinkért, azonban az utánjatszó színházak előbb említett kivételes ára a hasonlóképen előnyös helyzetben levő mozikategóriák részére jó ürügyül szolgált arra, hogy az általánosan kialakult 45%-

os amétakulcs helyett, az utánjatszó színházak 35—38%-os kölcsöndíjkulcsot vezessék be. Minthogy pedig az előbb említett kismozis kategória fix rezsije, helyárai és látogatottsága tekintetében leginkább hasonlít a vidéki nagy és közép városok mozgósínházaihoz, gyártóink az ezekben a városokban általánosan szokásos, évtizedek óta bevezetett 45%-os kölcsöndíjat igyekeztek és így keznek elérni. A kedvező kölcsöndíjzsalékot fizető mozik előnyös százalékkat, mint privilégiumot szeretnék megőrizni és ezért hatósági kategórizálást kérnek. De az évtizedek óta 45%-ot fizető színházak maguk is szeretnék a másodhetesek mintájára a 35—38%-os kölcsöndíj előnyeiben részesülni és ezért ők is kívánják az ilyen hatósági intézkedést.

Pedig az ilyen akciók sokat ártnak a szakmának és teljes mértékben feleslegesek! Mindaddig, amíg a hazai mozgósínházakat az engedély-kontingentálás rendszere — a közérdek ellenére — olyan nagymértékben fogja védeni, mint ahogy azt ma teszi, ezeken a kirívó kölcsöndíjaránytalanságokon, saját erőnk-ből amúgy sem fogunk tudni változtatni.

Ezen a ponton kell rámutatnom a háborús forgalom és költségemelkedés adataira: a mozik látogatottsága a háború kezdete óta megkétszereződött, a helyára 54%-kal emelkedett, vagyis

a bruttó bevételük megháromszorozódott, (az adóemelkedés miatti emelést nem számítva).

Ezzel szemben a magyar filmek előállítás költsége majdnem négyszeresére emelkedett, vagyis a bevételek és a költségek versenyében a költségek magasan vezetnek.

Természetesen nem lenne meg ez a veszedelmes diszparitás, ha a mozgósínházak abból az összegből, ami a fix összegű költségtelei és bevételemelkedés közötti nagyobb különbségből származik fix rezsitételei nem emelkedtek rá fordítanának. A háromszorosra emelkedett mozibevételek mellett ugyanis a mozik fix rezsitételei nem emelkedtek ilyen arányban. Például a házbér nem emelkedett, a személyzeti kiadás legfeljebb kétszeresére emelkedett, a többi rezsitétel pedig 30—70%-al emelkedett csak.

Hogy ennek ellenére nem lehet tényleges költségemelkedéseinket teljes mértékben a mozikra hárítani, aminek oka részben a mozik újabb, ú. n. közérdekű megterhelése, azonban elsősorban oka a konkurrenciális védett helyzetük, a háborús konjunktúra alatt kifejlődött türelmetlen keresetvágy és végül az egyoldalú propaganda határa alatt kialakult azon meggyőződésük, hogy a filmesek máris túlsokat keresnek.

(Folytatjuk.)

A filmhang művészi lehetőségei

Irta: Winkler Jenő

Nem kétséges, hogy aki színpadi művet ír, vagy rendez, annak a színpad számára meg kell konstruálnia a művet. Ugyanez áll a filmre is. A műfajok sajátos jellemvonásai éppen ezért nem engedik meg, pl. a regény, novella, vagy akár a drámai költemény (Madách) színpad-ravítélet anélkül, hogy az eredeti mű lényeges változtatásokon ne esne át. Minél igényesebb, minél magasabbrendű ez a mű, annál élesebben viseli magán műfaja jellemét, annál kevésbé alkalmas tehát arra, hogy viselt ruha módjára csakúgy „alakítsa-
nak» rajta, s annál több vész el vagy hamisodik meg belőle eközben. Másrészt: minél emelkedettebb műről van szó, annál emelkedettebb művész legyen, aki hozzá mer nyúlni és annál nagyobb alázattal álljon feladata előtt.

A Schubert-centennárium alkalmából mind az öt főlé-
rész számára nyilvános pá-

lyázatot hirdettek a H-moll szimfónia befejező tételének a megkomponálására. A jazz-szemtelenség akkoriban még nem volt annyira frivol, mint ma, s a pályázatra egyetlen pályamű sem érkezett be. Ki is vállalkozhatna Schubert e beethoveni fenségű művének a megfejelésére? A világ zenészeinek ebben a tartózkodásában volt valami megható.

A világ filmeseinek a jazz-szellemisége azonban nem is-

mer áhitatot, vagy alázatot, a film spiritus rectora a pénz, ez pedig már régen nyilvánvosházba terelte mind a kielenc műzsát.

A film hatalmasai nem ismerik, tehát nem is tisztelhetik a művészet lelkét, általában: a kultúrát, csak annak ruháját: a civilizációt, de azt aztán imádják is bálványként. E műrostos alibi-áhitat aztán a legsodálatosabb »műalkotásokat« vetéli a vi-

lagra. Mit is szülhetne a kulturátlanság, ha a kapzsiság a gyerek apja? Filmet.

Audiatur et altera pars: vannak kivételek (pl. Rembrandt.) Csakhogy éppen ezek bizonyítják, hogy magasrendű feladatok megoldhatók az alacsonyrendűség vihogó asszisztenciája nélkül is, az ellenkezője tehát nem egyszerűen hiba, hanem bűn, melyet büntetni kellene.

Népszerűsítés helyett: profanizálás

Másik ellenvetés: a film népszerűsíti az igényesebb alkotásokat. Felelet: a Rembrandt-film is népszerűsíti Rembrandtot. Isten mentse a szokásos nivójú »népszerűsítésektől.« A népszerű és az alacsonyrendű fogalma egyáltalán nem azonos, sőt esetleg éppen ellentétes s akik alacsonyrendű műveik mentességére a közönséget emlegetik, valójában a mások állí-

tólagos gyengéje mögé bujtják a saját valóságos alacsonyrendűségüket.

Még a mulattatás sem ürügy az alacsonyrendűségre. Elvégre mulatni lehet szellemes dologon is, meg azon is, ha rácsapnak a Marira. Nem igaz, hogy a közönség olyan alacsonyrendű, amilyennek lennie kellene ahhoz, hogy a világ filmjeinek az átlagos nivóját mentse. »A

pék felesége« című filmet pl. külvárosi mozikban is ismételtelen prolongálták, a könnyzacskók és rekeszizmok segítségével nélkül. Ime: kell a jó is, csak — jó legyen. A közönség jó híján valóban inkább elfogadja az igénytelen gondolat alacsonyrendű megvalósítását, mint az emelkedett gondolat lealacsonyítását, s ezzel sokkal jobb ízlésről tesz tanúságot, mint az

önmagát kultúrtényezőként ünneplő filmgyártás.

Nem állja meg tehát a helyét a rossz filmeknek az a mentsége, hogy a közönség színvonalához igazodnak. Bizony, a mű sokkal inkább

A filmet költő álmodja, ne akárki hevenyéssze

Mindent összevéve azt kell mondanunk, hogy a filmet már csírájában filmnek kell megírni. Ha más művekből akarunk filmet készíteni, ezeken »alakítani« mindig kell, de szinte soha sem szabad. Általában tehát helytelen dolog más műből filmet barkácsolni. Kivétel az az eset, ha akad és akad-e ember olyan, hogy a film az eredeti műnek újraköltése lehet. Ez a lehetőség általában nincs meg. Hiszen a filmnek, mint sajátos művészetnek a formanyelve még kialakulatlan, sok komponense miatt nehezen kezelhető, emellett annyira megbizhatatlan hatású, hogy az ilyen átköltés majdnem lehetetlen még akkor is, ha azt a filmnek avatott művésze végezné, ilyen pedig körülbelül olyan kevés van, amilyen sok az avatatlan. Ezek aztán vagy tönkreakkítják a művet, vagy ha óvatosabbak, lehetőleg meghagyják eredeti, azaz: *filmre alkalmatlan formájában*.

Igy jön aztán létre a rossz giccsnek egy különös válfaja,

utal a szerzőjére. *Jó giccsel csinálni szabad, sőt gyakran: kell, de a jó giccs csak figyelembe veszi a közönség gyengéit, míg a rossz giccs éppenséggel ezekre alapítja a mű hatását.*

amelyet legszívesebben *egyveleg-giccsnek* neveznék. Ki ne hallott volna még *Wagner, Verdi, Schubert*, vagy egyéb zenei egyveleget, amely a szerző összes műveiből válogatott részeket állít össze önkényes alapon, sőt nem egyszer minden alap nélkül? Igen jó példa erre »*Három a kislány*« című hevenyészett művecske, mely nemcsak drámai tekintetben hamis és együgyű, hanem zene dolgában helyenkint bizony ízléstelen. (Pl. a H-moll szimfónia első tételé-

A rombolás korszaka

Dehát ez nemcsak a film különleges betegsége, hanem általános kortűnet. Hiszen volt-e valaha korszak az emberiség történelmében, mely *normává avatta az alacsonyrendűséget és üzemszerűen, mondhatnánk akkordba rántott le minden emberi értéket arra a színvonalra, amelyhez képest aztán ezek a romboló hatalmasságok is magasabbrendűnek mutatkoznak?*

nek a felhasználása az operett végén.)

Az efféle giccs igen hasonlít ahhoz a kotyvalékhoz, amely egy vendéglői étlap egy-tallá ömlesztése révén volna előállítható: egymás hegyén-hátán a leves, kaviár, kenyér- és dinnyehéj, málnaszörp és törköly, tejföl és csokoládétorta, tejszínhab és fokhagymás rostélyos. Nem hinném, hogy akárki jó gazda, etetni merné a malacait efféléivel.

A film megteszi, de csak maga húzik tőle, közönségének pedig érthetően furcsa fogalmak támadnak művészetről, művészekről és más elő vagy történelmi értékekről egyaránt: a destrukció teljes, a lelki ragály terjesztői pedig áldozatos kultúrtényezőkként ünneplik önmagukat világszerte.

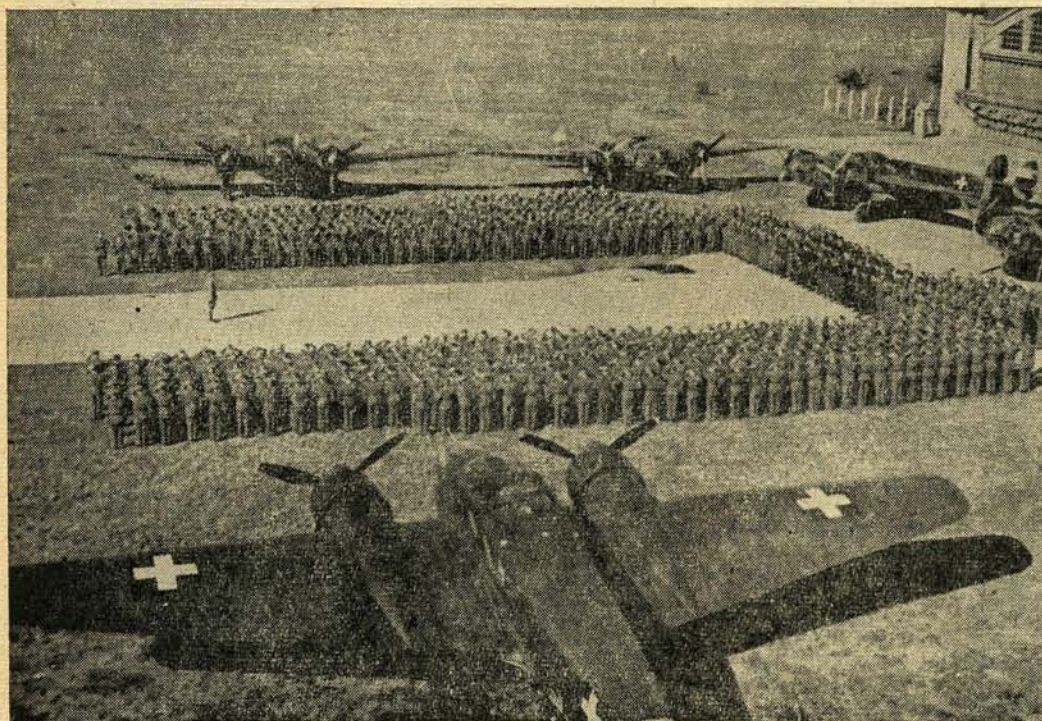
A spirituális szellem meg-hamisodott, hamis formájában megbukott s jött helyette a *materializmus*. Ez néhány évtizedes gombaélet után teljesen logikus és tudományos módszerekkel elpusztította önmagát, maradt utána a *Nihil* s ennek leplezésére a frázisok és selejtemberek bomlasztó baktériumtelepe, mely a hullát kívülről eltakarja, belülről porrá őrli, s csak, amikor a forma látszatvalósá-

ga is összeomlik, akkor derül ki, hogy a látszatot már csak az élősdiak alkották, régen nem volt alatta semmi. Természetes, hogy a gomba-világ pöfetegei az efféle állítást nem tekintik egyébként, mint afféle »*tücsökcirpelésnek egy régi ajtó sarkán*« — de a tények bizonyítanak.

Mert ugyan mit produkált a bukott materializmus korszaka háborúban és békében egyaránt? *Negatívumokat*. A szellemi élet pozitívnek látszó megmozdulásai csak reakciói, jóformán konkurrencsei egymásnak s ha az egyik megszűnne, értelmetlenné válna a másik is, ha pedig valamennyi megszűnne, egyik sem hiányozna. *Elhalványodtak a kereszténység misztikus fényei, kihűlt a belőle s a humanizmus táplálkozó romantika meleg lángja, s az emberiség, az örök gyermek, a ponyvaromantika spirítuszlángján melegíti sápadt tenyerét*. Az emberek játszanak, Szomorú, fakó és olcsó katonkával bíbelődnek. A »szépe« helyét az »izgató«, a »derítő« helyét a »röhej«, az »áhitat« helyét a *lebuj-szentalizmus* foglalja el és a művészet helyét — a film.

Igy születik meg a legkülönösebb »műfaj«, a *műszaki giccs*, amelynek egyetlen érdekessége, egyetlen érdeme, vagy »értéke«, hogy semmi sem igazi benne. Ha drámát nem tudunk írni, zenét nem tudunk komponálni, embert nem tudunk ábrázolni, *alkotni* nem tudunk, hát lefotografáljuk mindennek a látszatát, a csak fényképezésre csinált, de meg nem élt fűrészporformákat, és az egész szörnyű szemétrakásra aztán ráfogjuk, hogy azért olyan, amilyen, mert a technika ilyené kényszeríti, de azért igen nagy művészet. Szomorú önámítás ez. Nemcsak az a baj, hogy a pénz hatalmában levő technika van, hanem sokkal inkább az, hogy nincs szellem, amely megküzdhetne a pénzzel és ura lehetne a technikának, csak kezdetleges babrálgatás folyik vele. Újra hangsúlyoznunk kell: *nemcsak a filmmel van ez így*. Gyakran látjuk ezt a könyvkereskedések kirakatában, ezt a színpadon és a hangversenytermekben és még sok helyen; megnevezni több ok miatt nem lehet valamennyit.

(Folytatjuk)

Jelenet a „Magyar sasok“ c. filmből, amely most fejezte be külső felvételeit.

(A Magyar Írók Filmje Rt. produkciója.)

Botrány

Forgatókönyvet írták: *Rolf Meyer, Herbert Tjadens, Volker von Collande*

Rendezte:

Volker von Collande

Főszereplők: *Helé Finkenzteller, Will Dohm, Richard Häussler, Gisella v. Collande, Marianne Simson, Paul Henckels*

Hossza: 2407 m

Cenzura: *felüli*

Operatőr: *Barys Andor*

Díszletek: *Gabriel Pellon*

Vágó: *Gerhard Froboess*

Zene: *Theo Mackeben*

Gyártotta: *TOBIS*

Forgalombahozza:

Budapest Film

Bemutatta: *Corvin, Kaszinó*

A film történetében is különös esettel állunk szemben, hiszen magyarországi viszonylatban a német filmgyártás két színes filmremekéből a második, a »Münchhausen« c. filmsoda került először bemutatásra, amely pedig később készült, mint a »Botrány«. Sok tekintetben tehát a »Münchhausen« elvitte a pálmát a »Botrány« lehetőségei előtt szemmel láthatólag nagyban használta fel azokat a tapasztalatokat, melyeket kétséget kizárólag a »Botrány« elkészítése jelentett. Természetesen, miután színes filmről van szó, legelső sorban ebből a szempontból érdekel a film.

A »Botrány« és a »Münchhausen« művészi felfogása és témaköre merőben más. Amíg a »Münchhausen« a káprázatosság eszközeivel ejti kábulatba a nézőt, a »Botrány« a klasszikus művészet nemes eszközeivel törekszik értéket nyújtani. Nem is hatástalanul. Azt mondhatnánk most utólag, hogy ha a »Botrány« ugyanazokkal a technikai adottságokkal készült volna, mint a »Münchhausen«, sok tekintetben talán felül is multa volna. Amíg a »Münchhausen« elemei a meszerőségre voltak építve, a »Botrány«-nál a XVII. század flamand művészeinek

stílusa érvényesül. Nagy műgonddal vannak összeválogatva a kellékek az utolsó, időkoplatta husvágó tőkétől, a festői és nemesen szép kosztümökig. A

világítást is ennek megfelelőleg alkalmazták a témához. Az epizodisták felrakoztatása szintén külön élményt jelent a zamatot humorú filmben.

A díszletek alárendelten alkalmazkodnak a témához, a korhoz úgy stílusban, mint színekben. Azt mondhatnánk, a téma kiválasztása szintén a kosztümtár összeállítását követően alakulhatott ki öfelsége, a szín kedvéért.

A színesfilm új hódításait nézve megállapíthatjuk, hogy az egyszerű tárgykör, a színeknek hízog korszertű népviselet helyes út a jövőben is, mert nem veszi túlzottan igénybe a fekete-fehérhez szokott érzékeinket.

Dicséretére válik a rendezőnek, hogy ezt a filmet elejétől végig művészi harmóniában tudta tartani és a film, ahol »színes«, ott tényleg csúcsteljesítményt nyújt és nem válik tarkává. A külső felvételeknél, ott, ahol a napfény, mint fényforrás nem volt

igénybevehető, a színek problémája megoldatlan maradt. Az éjjeli felvételek teljesen kében úsznak, jól lehet a szereplőknek nemcsak fedetlen lestrészei, hanem ruházata is kétségkívül színes volt. A filmnek ezek a jelenetei emlékeztetnek a némafilm idejében kékre színezett részletekre. (Csupán a pislákoló lámpa jelzi itt-ott halványsárga foltjával, hogy a derengő fény munkára készítette a lustán dolgozó, alacsony érzékenységtű film-emulziót.)

tokzatos boszorkánykonyhájába. Egészen bizonyos, hogy ha a magyar film is megteszi második lépését a színesfilm felé, végig kell járnia azt a nehéz út, amelynek ezernyi nehézségét talán még a szakembereink sem sejtik.

Amint jeleztük, a film tartalma a legegyszerűbbre van lefaragva. Gyerekesen könnyed és mégis mulatságos témát dolgoz fel Volker von Collande rendező, aki egyúttal társszerzője is volt Meyer és Tjadens forgatókönyvíróknak. Ha jól hangzott volna a cím, bizonyára »Füüdökád«-nak keresztelték volna ezt a mulatságos filmet, melynek német címe: »Das Bad auf der Tenne«.

A kisváros polgármestere (Will Dohm) csendes nyugalomban él szépséges feleségével (Helé Finkenzteller), azonban a kis helység nyugalmát előkelő látogató érkezése zavarja meg. Egy selyemruhás világfi rohog át pompás fogatán a városkán s megszáll a polgármesteréknél. Nagy esemény ez ám az ilyen kis városkában s a falusiak mindent elkövetnek az előkelő vendég szórakoztatására. A vendéget a kíváncsok háziasszony bilincseli le s az ott töltött estére, magán is ünneplőbe öltözik. Előzőleg magával hozott füüdökádjában szabadul meg az országút porától. A füüdő

ebben az időben a legnagyobb luxusnak számít, de a ház asszonyát mindenestre tökéletesen meghódítja.

Amikor a vendég eltávozik, a fürdőkádját hagyja ajándékként a szép háziasszonynak, aki természetesen boldogan lubickol a csodás

Helga Finkeneller,
a film főszereplője

állattal szagosított vízben. A dolognak a faluban is híre fut s mikor a bosszankodó férj a csűrbe telepíti a fürdőkáddal együtt az asszonyt, a falu férfinépe éhes szemekkel lesi meg a szérű deszkárisait a mezelelőnül fürdő fiatalasszonyt. Az asszonyszépség felgyújtja az

egyszerű nép fantáziáját, nem tudnak titkot tartani s a kis esemény botrányá

tlagad a falu férfiai és asszonyai között. A háborús-kodást csak a legnagyobb nehézséggel lehet elfojtani, de végül a fürdőző asszony is megszegyenül s meghunyászkodva borul férje nyakába.

A történet kedves és jóízű. Elűt a megszokott »bohó-zati« feldolgozásoktól, s kedves, emberi humora nagyapók meséinek huncutkás merészségeit viseli magán. Mérték tartó csintalan-ság is fakad a filmben, ami izessé teszi a jólsikerült alkotást.

A szereplők közül kétségkívül a szép Helga Finkeneller a legszimpatikusabb

Uti kaland

Rendezte: *Alessandro Blasetti*
Zene: *Alessandro Cicognini*

Produkción: *Cines*

Forgalomba hozza: *Esperia Film*

Hossza: 2550 m

Cenzura: *atlali*

Beszél: *olaszul*

Magyar szöveg: *Adalberto Struzzi*

Főszereplők: *Adriana Benetti, Gino Cervi, Carlo Romano*

Bemutatta: *Fórum*

Kedves, elég egyszerű történet, néhol mulatságos néhol megalázó, kiki megtalálhatja benne azt, amit szeret, — így hát általában megnyeri a közönség tetszését. Nem különösen nagyigényű és a téma is már meglehetősen ismert, de azért ez a legújabb változata még mindig elég friss és ügyes ahhoz, hogy ne unatkozzunk.

Paolo Bianchi kereskedelmi utazónak kora reggel el kell indulni hazuról, egy sürgős üzleti útra. Házsártos felesége állandó szemrehányásai és kellemetlen modorra könnyűvé teszik számára az elváltat. A zsúfolt vonatban alig tud helyet kapni, de ezt is hamarosan átadja egy látszólag igen szomorú, magányos fiatal lánynak. Később a lánynak összeütközése támad a türelmetlen, ideges kalauzzal, mert nem találja meg elég gyorsan a jegyét. Paolo védelembe veszi, bár ezáltal saját magának okoz kellemetlenséget. Később autóbusszon folytatja útját és itt újra össetalálkozik a lánnyal. Az autóbust apró baleset éri és míg a segítségül érkező te-

a polgármesterné szerepében, de a többi szereplők és epizódisták is jól megállták helyüket. Kiemelkedően jó volt a polgármester házvezetőnőjének szerepében Gisela v. Collande.

A rendezést leginkább az alaposág jellemzi. A film zenéje — különösen egyik énekbetét — kiváló.

Barsy Andor, a film magyar operatőrje, különösen a táncjeleneteket fényképezte jó érzékkel s határozottan egyéni hangot adott ennek a különleges filmnek, melynek sajátosságai egyedülállóvá teszik az utóbbi idők filmalkotásai között.

Gy. K. E.

herautót várják, Paolo elbeszélget a lánnyal, aki alig pár lépésnyire lakik a baleset színhelyétől. Paolo elkíséri egy darabon és résztvevően érdeklődik, miért olyan szomorú és levert. Az autóbusszon is majdnem elsírta magát. A jószívű érdeklődésre a lány végül bevallja, hogy mi a baja: egy lelkiismeretlen fickó elcsábította, majd elhagyta, ő pedig most gyermeket vár. Szeretne addig a szüleinél maradni, míg a kicsi megszületik, de nagyon fél az apjától, aki roppant szigorú és rideg erkölcsű ember, bizonyos, hogy el fogja kergetni a házatól, ha

megtudja az igazat. Paolo vigasztalja, aztán búcsúzik, mert indul az autóbussz. Utolsó pillanatban a lány félénken megkéri, kíséresse őt haza Paolo és mondja azt a szülőknek, hogy ő a férje. Aztán mindjárt folytathatja útját, csak az első legkínosabb percekben segítse át. Paolo lehetetlennek találja az ötletet és kereken visszautasítja a kérést, azonban végül mégis annyira megsajnálja az elhagyatott, törékeny kis teremtet, hogy nagy morogva beleegyeznek. Megérkeznek és a lány bemutatja őt, mint férjét. Az apa előbb felháborodik, hogy tudtán kívül ment férjhez a lánya, később azonban megbékül és finom lakodalmi vacsorát készített. Vacsora közben a lány rosszul lesz és így kiderül, hogy hamarosan unoka lesz a háznál. Általános az öröm és a fiatal »házasokat« szerencsekívánatokkal halmozzák el. — Elérkezik a lefekvés ideje és a fiataloknak természetesen közös hálószobában vetnek ágat. A kínos helyzet rendkívül idegessé teszi Paolo t, akinek már különben is igesokot kellett nyelni egész este. Szemrehányásokkal halmozza el a lányt, de aztán megbánja hevesességét. Nem fekszik le, hanem lemegy a földszintre, ott egy darabig elbeszélget az öreg nagyapával, majd kísétál a kertbe,

Sorsok a viharban egyik jelenete

leteríti kabátját a szalmakazalra és ott tölti az éjszaka hátralevő részét. Reggel aztán kitör a botrány: az apa egy fényképet talál Paolo táskájában, mely őt feleségével és gyermekeivel ábrázolja. Paolo előbb még próbálja valahogy megmenteni a helyzetet, de végül kénytelen elmondani a történeteket. A nagyapa tanúskodik, hogy Paolo az éjszakát a kertben töltötte, mire az apa megköszöni a sok jószágot, amelyet leánya iránt tanúsított. Paolo érdeklődik, mi fog történni a lánynyal, mire az apa újra dühbejön és kijelenti, hogy nem tűr meg ilyen gyalázatot az ő becsületes házában. Paolo azonban néhány megcáfolatlan igazsággal érvel és figyelmezteti az öreget, hogy az utcai nők legnagyobb része ilyen szerencsétlenekből kerül ki, akiket egyetlen botlás miatt eltaszított a családjuk. Erre az öreg is meggondolja magát és megbocsát lányának. Paolo most már nyugodtan hagyhatja el a házat és folytatja útját. Dolgai végeztével aztán ismét hazatér családjához, ahol a rendetlen, szűk városi lakásban, a savanyú feleség ingerült megjegyzései közben gondolkodva a szép falusi birtokra és a szelíd, bájos lánykára.

A film legnagyobb érdeme, hogy mindenütt mértéktartó, ízléses marad. Akárhányszor lebeg azon a ponton, amelyből igen könnyen lehetne a giccsbe és a közönségség-

be ácsúszni, de mindig megmarad a magasabb színvonalon. A lány és a férfi nem szeretnek egymásba, a csábító nem kerül elő bűnbánóan — csupa olyan negatívum, ami a film értéke szempontjából pozitív előnyt jelent. Főszereplők és epizódisták egyaránt kitűnőek. Gino Cervit talán még soha ilyen jónak nem látuk, a szerep mintha egyenesen rá volna szabva. Egy-egy fintora, kézmozdulata, mosolya már nem is lehetne jobb, játéknak minden momentuma tökéletesen közvetlen és egyszerűségében hatásos. A valóságos életből élénk lépett figura. Adriana Benetti, akit Alida Valli versenytársaként emlegetnek az újságok, megható és bájos. Szerepe nem túlságosan változatos, egész idő alatt egyszer ha mosolyog, általában mindig kissé gyámoltalan és ijedt. Ennyiből is látszik azonban, hogy felületlenül tehetséges, ha Alida Valli művészetétől még távol van is és szépségével sem mérkőzhetik. Pompás figurát ad a nagyapát alakító színész, valamint a soffőr megszemélyesítője is. Látunk néhány gyönyörű külső felvételt és egypár költőien megfogott jelenetet.

ÖSKERESZTÉNY üzemevezető, többéves szakmai gyakorlattal, nagyobb vidéki mozinál állást vállalna azonnali belépéssel. Megkeresést »Önálló mozivezető« jelígre a kiadóhivatal továbbítja.

Szentiványi Zoltán, Hunnia Pasaréti-úti műtermének udvarán

GYIMESY KÁSÁS LESZERELT. Lapunk főmunkatársa 4 hónapi katonai szolgálat után leszerelt és újra átvette munkakörét, amelyet katonaszkodása alatt csak az esti órákban tudott ellátni. A képzéskészítést bevonulásának ideje alatt is vállalta, amit előjáróinak előzékenysége és szakaszolgálati beosztása tett lehetővé.

Hivatalos órát a szerkesztőségben és kiadóhivatalban (VII., Erzsébet-krt. 13. IV. em. 3.) 6—8-ig tart.

Felelős szerkesztő:
MATOLAY K. GÉZA dr.

Felelős kiadó:
LIEBER LÁSZLÓ dr.

Kiadóhivatali főnök:
GYIMESY KÁSÁS ERNŐ

Készült a

»Jövő« Nyomdászövetkezet műhelyében

Budapest, IX., Erkel-u. 17.
Felelős vez.: Demjén Ferenc.

BEVONULÁS. Ifj. Kovács István, a Délibáb film kölcsönosztályának vezetője a közelmúltban katonai szolgálatra bevonult. Munkakörét a cégnél felesége vette át, amit annál eredményesebben tud ellátni, mivel huzamosabb idő óta dolgozik a szakmában, ahol általános közneveltségnek örvend.

**MAGYAR
MOZGÓFÉNYKÉPGÉPKEZELŐK
ORSZÁGOS EGYESÜLETE**
mint az állami munkaközvetítő hivatal hat. eng. megbízottja
**DIJTALANUL KÖZVEITŐ
SZAKAVATOTT GÉPÉSZEKET**

állandó alkalmazásra és kisegítősekre úgy helyben, mint vidéken.

Budapest, VIII., Népszínház-u. 19.
Telefon: 337-598

Hivatalos órák: 1—3-ig
Hivatalos órák után Tátra mozgó

Festői felvétel a Sorok a viharban c. filmben

A klasszikus idők festőisége érvényesül a „Botrány“ c. film minden jelenetében

a **„BOTRÁNY“**, színes film

már a harmadik, amely

Agfacolor

eljárással készült

Agfa

Budapest,
1943.
okt. 27

V évf.
43 sz.

Egyes
szám ára:
70 fill.

BARSY ANDOR

magyar operatőr fényképezte a Tobis első színes filmjét
amit

Botrány

címmel játszik a Corvin és Kaszinó

MILITÁR

SZERESZTI
DEMATOLAY
K. GÉZA